

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
— BRAȘOV, Strada Lungă Nr. 5. —
— Telefon 226 —
Abonament anual 200 Lei
Pentru străinătate 500 Lei
Pentru autorități, instituții și
întreprinderi 500 Lei
Anunțuri, reclame, după tarif

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de trei ori pe săptămână

In voința Regelui de-a despoliticianiza Țara, o etapă s'a mântuit și alta începe.

Cei cari și-au făcut datoria nu pot decât să dorească la urmașii lor același spirit de sacrificiu.

N. IORGA.

O etapă nouă în actuala guvernare

Dimisia guvernului. Un nou guvern de muncă constructivă. Inițierea Consiliului de Coroană

Miercuri după amiază, după încheierea numărului trecut al ziarului nostru, Radio-București ne-a adus știrea despre demisia guvernului, iar în același zi la orele 7^{1/2} seara despre formarea noului guvern tot sub președinția I. P. S. Patriarhul României.

Iată după comunicatele oficiale cum s'au desfășurat evenimentele :

Motivele demisiunii

I. P. S. Patriarhul Miron și Președintele al consiliului de miniștri, a prezentat în consiliul de miniștri ținut la Palat Mercuri la orele 12.30 următoarea demisie a guvernului :

Sire,

Guvernul, în alcătuirea sa de până acum — cu miniștrii de resort și cu atâția venerabili și foști prim-miniștri, ca miniștri de Stat — era o imperioasă necesitate, în scopul urgent de a da vieții de Stat o nouă așezare constituțională, pe temelia căreia apoi să se normeze prin legi speciale și în amănunte toate ramificațiunile de muncă obștească. Toți membrii acestui Guvern și-au oferit cu drag țării și Coroanei serviciile lor, după cea mai bună a lor știință și convingere. Acum noua Constituție este acceptată de popor ; s'au întocmit chiar și numeroase decrete-legi, a căror trebuință era *mai mult* simțită. Și — acum ne aflăm în pragul lui 1 Aprilie 1938 — trebuia fără amânare întocmit și bugetul noului an bugetar 1938—39. Zilele acestea s'a isprăvit și această grea lucrare dîmpreună cu legile, cari să facă posibilă aplicarea bugetului și buna funcționare a aparatului de Stat cu toate anexele sale.

Astfel fiind oarecum terminată construcția podului pentru a trece pe drumul unei vieți de Stat în cadre mai normale, nu mai este *absolută* necesitate guvernul în formațiunea sa de azi.

De aceia află de bine a prezenta Majestații Sale — dimisia întregului guvern, cu sentimente de adâncă mulțumită și recunoștință pentru distincția și încrederea ce ne-ai arătat și pentru că ne-ai dat putința a ne îndeplini — alături de Majestatea Ta și sub înțeleapta și pricepută conducere a Majestații Tale — o nouă înaltă și patriotică datorie către Tron și țară. Și Te asigur Majestate, că noi bătrânii, cari de mult am eșit din periodul vanităților inerente firei omenești, cu plăcere stăm și pe viitor la porunca și dispoziția Tronului — cu experiențele noastre, cu înțelepciunea bătrânețelor, în orice calitate onorifică. Veți afla de bine a ne consulta.

Iară domnilor colegi le exprimăm din parte-mi cea mai caldă și dură mulțumită pentru rod-

nica colaborare, pe cât de scurtă, dar pe atât de importantă și istorică. Voi păstra această colaborare, ca o plăcută amintire.

Sire — să trăiești și să continui cu succes opera de înnoire a țării, spre o viață mai bună și de propășire continuă.

După terminarea consiliului Majestatea Sa Regele a reținut la dejun pe membrii guvernului demisioat.

Lista noului guvern.

În cursul după amiezii I. P. S. Patriarhul a avut o serie de constătuiri cu fruntași ai vieții noastre publice, iar Suveranul a primit în audiență pe d-nii : dr. Al. Vaida-Voevod, C. Angelescu și dr. Angelescu.

La ora 7^{1/2} d. a. noul guvern a depus jurământul în fața M. S. Regelui. Noul guvern este astfel alcătuit :

I. P. S. dr. Miron Cristea, Patriarhul României, președintele consiliului de miniștri ;

Prof. G. Ionescu-Sisești, ministrul agriculturii, domeniilor și cooperăției ;

Victor Iamandi, ministrul justiției ;

Mircea Cancicov, ministrul finanțelor ;

Armand Călinescu, ministrul internelor și ad-interim la departamentul sănătății ;

Mihail Ghelmegeanu, ministrul lucrărilor publice și comunicațiilor ;

Mitiță Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale a României, ministru al industriei și comerțului ;

General Paul Teodorescu, ministrul aerului și marinei ;

N. Petrescu-Comnen, ministrul afacerilor străine ;

P. S. S. episcopul Nicolae Colan, ministrul educației naționale, al cultelor și artelor ;

General G. Argeșanu, ministrul apărării naționale și

Mihail Ralea, ministrul muncii și ocrotirilor sociale.

General Alexandru Glatz,

subsecretar de stat la ministerul apărării naționale ;

M. Măgureanu, subsecretar de stat la președinția consiliului de miniștri ;

Prof. preot Nae Popescu, subsecretar de stat la ministerul cultelor și artelor și

D. V. Toni, subsecretar de stat la ministerul educației naționale.

După depunerea jurământului a luat cuvântul I. P. S. Patriarhul promițând Suveranului de-a guvernă în spiritul celor cuprinse în proclamația dela 10 Febr. a. c. și pe temeiul principiilor din Manifestul dela 11 Febr. a. c.

În răspunsul dat Suveranul a spus între altele :

„Având guvernul o temelie solidă, noua Constituție, sunteți chemați a îndeplini, nu o funcțiune politică după vechiul sens al acestui cuvânt, ci să *trageți totii la același plug spre a deschide o brazdă nouă pentru progresul și propășirea acestui Neam*“.

Un Consiliu de miniștri.

După depunerea jurământului, a urmat un consiliu de miniștri, prezidat de M. S. Regele. După terminarea consiliului, s'a dat următorul comunicat :

Consiliul de miniștri s'a întrunit azi 30 Martie la Palatul Regal sub înalta președinție a M. S. Regelui.

S'a redactat declarațiunea către țară.

S'a discutat și adoptat decretul-lege pentru **inițierea consiliului de Coroană**.

S'a discutat și adoptat decretul-lege pentru **inițierea controlului general asupra executării gestiunilor publice**.

S'a dispus întocmirea unui decret-lege pentru organizarea **ministerului economiei naționale** precum și a **consiliului superior economic**, cari vor fi însărcinate cu elaborarea planului general de lucrări.

S'a aprobat decretul-lege pentru **desființarea asociațiilor politice**.

Importante decrete-legi

Decretul-lege pentru inițierea Consiliului de Coroană dispune între altele :

Regele intrunește Consiliul de Coroană ori de câte ori socotește util să-l ceară părerea, cu titlu consultativ, asupra problemelor de stat de însemnătate excepțională. Consiliul se adună în reședința regală și este prezidat de Rege.

Membrii Consiliului de Coroană pot primi și însărcinări speciale. Membrii Consiliului de Coroană poartă titlu de consilieri regali, au rang de miniștri de stat și ocupă în toate ceremoniile oficiale loc îndată după președintele consiliului de miniștri. Ei vor primi o indemnizație de reprezentare.

Compunerea Consiliului.

Pe temeiul dispoziției art. II din Legea-Decret No. 1.421 din 30 Martie 1938, M. S. Regele a dat și alăturatul decret :

Sunt numiți membri ai Consiliului de Coroană : I. P. S. S. Dr. Miron Cristea, Patriarh al României, mareșal Al. Averescu, mareșal Constantin Prezan, general Arthur Văitoianu, dr. Al. Vaida-Voevod, G. G. Mironescu, prof. N. Iorga, dr. C. Angelescu, Gh. Tătărescu, C. Argetoianu, general Ernest Baliff.

Disolvarea partidelor politice.

Decretul-lege, prin care se

disolvă partidele, prevede următoarele :

Toate asociațiunile, grupările sau partidele actualmente în ființă și cari s'au constituit în vederea propagării ideilor politice sau a realizării lor, sunt și rămân dizolvate.

Nici-o nouă organizațiune politică nu va putea lua ființă în

Programul de lucru al noului guvern

Programul noului guvern dat publicității insistă deosebit asupra reformei aparatului de stat și a controlului finanțelor locale.

Guvernarea noastră — spune Manifestul — se va desfășura sub semnul unei bune rândueli legale. Vom face o reformă a aparatului de Stat. Vom rationaliza și simplifica serviciile pentru a corespunde nevoilor reale și posibilităților de întreținere pe care le dă contribuabilul nostru. Vom stabili norme mai îngrijite de recrutare și selecționare a personalului. Ideea este : un aparat de Stat pe măsura noastră și un funcționar mai muncitor, dar mai bine plătit.

Vom întocmi o nouă așezare a administrației locale. Vechile rândueli s'au resimțit de dominațiunea clientelei de partid. Trebuie să introducem spiritul gospodăresc și preocuparea de interesul obștesc. În același timp trebuie să determinăm cu severitate responsabilitatea conducătorilor. Unitățile administrative și funcțiunea lor se va stabili ținându-se seama de tradițiile istorice dar și de resursele necesare unei activități constructive și de mijloacele moderne de comunicație.

Guvernul Majestații Sale va da o atențiune excepțională controlului în finanțele publice. Țara muncitoare contribuie cu jertfe grele la întreținerea serviciilor publice. Ea are dreptul să aștepte ca banul său să fie întrebuințat cu grijă și în marginile legii. Deaceia se va organiza un control permanent și cu sancțiuni elicace spre a se asigura o desăvârșită rânduială și onestitate în gestiunea banului public.

Guvernarea actuală va între-

viitor și nu va putea activa decât în condițiunile și cu formele prevăzute printr'o lege specială ce se va întocmi în acest scop.

Un alt decret-lege prevede că între funcționarea de Ministru titular al unui departament economic și aceea de Guvernator al Băncii Naționale a României nu este incompatibilitate.

prinde o operă constructivă într'un cadru excepțional. Pentru ca eforturile să nu fie disperate și randamentul muncii micșorat, vom întrebuința metoda planificării. Un consiliu superior economic recrutat cu grijă dintre cei mai distinși specialiști va întocmi un plan de lucrări pe o perioadă determinată de mai mulți ani. În acest plan se vor prevedea într'o ordine de urgență bine chibzuită problemele care cer o rezolvare în indoita preocupare de a pregăti statul român să facă față oricărei greutăți și de a mări potențialul nostru. Înzestrarea armatei, încurajarea agriculturii, refacerea căilor de comunicație și îngrijirea sănătății publice, iată probleme pe cari se va pune un accent special.

Vom cerceta cu toată grija problemele cari interesează viața dela sate. Țărâna care constituie rezervorul de energii naționale și factorul principal de producțiune a țării va avea toată sollicitudinea guvernului Majestații Sale. Nevoile ei vor avea o părintească îngrijire.

Deasemenea muncitorimea de toate categoriile va avea îndreptată spre ea toată atențiunea guvernului pentru o dreaptă rezolvare a problemelor ce o interesează. Promovarea elementului românesc va fi continuată.

În ce privește, politica externă manifestul spune :

Această politică este pusă sub suprema garanție a Augustului nostru Suveran ; ea se întemeiază pe alianțele și amicitțiile noastre tradiționale și pe relațiuni prietenești cu toate statele. fără excepție și în special, cu vecinii noștri.

La centenarul „Gaz. Transilvaniei“

„Gazeta Transilvaniei“

La 25 Martie s'a împlinit un veac de continuă apariție a celui mai vechiu ziar românesc care trăiește și astăzi, ctitoria lui George Barițiu, „Gazeta Transilvaniei“.

Presă românească, postul de radio, societățile culturale, au sârbătorit prin articole, prin conferințe și prin evocări această dată, care marchează un eveniment cultural și național. Biblioteca Universității din Cluj întelegându-și chemarea de a-și lega activitatea de realitățile naționale din Ardealul românesc ale cărui produse de spiritualitate le păstrează și le în-

grijește, a organizat cu acest prilej o evocatoare expoziție retrospectivă asupra ziarelor și revistelor românești din Ardeal până la Unire.

Apărută la 12—25 Martie 1938, cu prea înaltă voce, „Gazeta de Transilvania“ devenită dela 1849 „Gazeta Transilvaniei“, are meritul istoric, de-a fi deschis drumul presei românești de dincoace de Carpați, de a-și fi păstrat continuitatea de apariție timp de un secol, printr'o acțiune statornică și printr'un efort care a știut să rodească. Ctitoria lui George Barițiu a lăsat în lungul acestui

veac de viață românească pe care l-a străbătut, o brazdă adâncă.

Apărând la Brașov, oarecum în centrul geografic al pământului românesc, peste granițe și peste vămile silnice, „Gazeta Transilvaniei” a fost un focar de via simțire general românească și un comandament de îndrumare și coordonare a luptei naționale. O vatră românească, în jurul căreia se adunau aspirațiile de pretutindeni ale neamului nostru, pentru că în coloanele „Gazetei Transilvaniei” se întâlneau în aceeași simțire frățească, semnați pe aceleași pagini, fruntași politici, scriitori și publiciști din toate provinciile locuite de români. Și pentru că problemele românești de pretutindeni erau amplu dezbătute de „Gazeta Transilvaniei”.

Simțul politic de stăruință dărză a Mureșenilor a dat „Gazetei Transilvaniei” o vitalitate biruitoare, care a reușit să ducă poteca începută de George Barițiu până pe culmea centenarului de astăzi.

Fiind după cum spunea baronul Lad. Bas. de Popp, acel organ al publicității, care nici când nu s'a dat instrument, nici oamenilor dela putere, nici pericolului confesional, cu atât mai puțin a predicat ura,

invidia sau neîncrederea între frați de un sânge, după cum au făcut și azi unele ziare, — „Gazeta Transilvaniei” așezată în slujba evoluției istorice a întreg neamului nostru, a fost un factor care a pregătit sufletele spre scopul firesc al abuciumului nostru național: uniunea.

Colectiile de 100 de ani ale „Gazetei Transilvaniei” constituie rezumatul unui veac de istorie românească, bătrâna istorie a lui Barițiu fiind astăzi cea mai venerabilă figură din generațiile eroice ale celor ce au pregătit și au înfăptuit uniunea.

Și nu e desigur numai un titlu de mândrie și de glorie pentru Ardeal, că cel mai vechiu ziar care trăește astăzi este un ziar al Ardealului românesc. Existența de 100 de ani aci, a „Gazetei Transilvaniei”, trecută prin focul celor mai crâncene prigoniri și asupriri, e o dovadă strălucită a legitimității noastre spirituale pe pământul care ne-a cuprins făptura fizică încă dela începuturile plămădirii ei.

„Gazeta Transilvaniei” este un steag românesc care flutură de un veac în Ardealul celei mai curate și mai hotărâte conștiințe naționale.

„Patria”

Centenarul „Gazetei Transilvaniei”

Intr'un fel, vârsta culturii unei nații s'ar putea socoti după vechimea ziarelor cari o slujesc și cari o înfățișează ceva mai mult și mai necesar decât vor să afirme iudulia „intelectuală” ori tăgăda interesată a unora.

Iată, „Gazeta Transilvaniei” împlinește 100 ani dela întemeierea ei. Afirmăm că acest centenar e un capital de noblețe națională mai însemnat decât orice altă făptuire sporadică și, am zice, accidentală. Persistența cont nuă a unui ziar vreme de o sută de ani — mai ales în condițiile așa de ucigaș potrivnice în cari și-a purtat sfințita îndărătnicie — e o recomandare covârșitoare de pres-

tigiu spiritual înaintea acelei lumi învățate să prețuiască țările naționale nu numai prin fulgerarea gesturilor trecătoare.

O revoluție, un protest eroic, chiar o carte epocală pot măriturisi capacitatea de reacțiune ori de invenție a unui popor frământat de năzuinți încăturate. Dar ele nu demonstrează boeria sufletească de țintire în nesfârșit, cum o fac cei o sută de ani de stăruință zilnică a unei gazete care trăiește. Mai ales a unei gazete care trăiește și care a trăit ca vitează foale a lui Gheorghe Barițiu și a Mureșenilor!

E deosebit de frumos și e imens de semnificativ că singurul ziar românesc care da

scrișul și tiparului nostru proprietatea de onoare a unui veac, este transilvănean. Acest „Anul 101”, care stă scris pe frontispiciul „Gazetei Transilvaniei” e pentru mândria valahă un certificat de identificare istorică și de legitimare spirituală mai edificator poate chiar decât cea mai documentată ori jertfitoare strigare de dreptate.

Există și în România un ziar cu mai mult de o sută de ani de viațuire continuă și ziarul acesta e ardelean. Iată ce spune mai mult decât orice carle și orice discurs, — chiar de-ar fi făcute special pentru Geneva...

Cinstind această majestuoasă prăsnuire — care este a nației și a culturii naționale — poporul român va cinsti, cu o oportunitate ce are valoarea ei, înseși rosturile și legitimitățile presei. Ale presei, care, prin „Gazeta Transilvaniei”, prin întemeietorii ei și prin vrednicii conducători de azi de sub priveghea lui Voicu Nițescu, poate vorbi, chiar în România, cu prestigii ori cu paciențe de autorizări seculare.

„Cuvântul”.

Dela Camera de muncă Brașov

Calfele și meșterii tâmplari din orașul Brașov sunt invitați să se prezinte la Camera de Muncă din Brașov (ușa Nr. 6) între orele 11—1 a. m. în ordinea specificată mai jos:

La 5 Apr. lit. A, B și C.
La 6 " " D, E și F.
La 7 " " G, H, I și J.
La 8 " " K, L și M.
La 9 " " N, O, P și R.
La 12 " " S, Șch și Sz.
La 13 " " T, U, V și Z.

Cu această ocazie fiecare este obligat să declare dacă dorește cartea pentru meseria de tâmplar de mobile sau aceea de tâmplar de binale.

Cei ce nu se vor prezenta pentru a face declarația convenită, vor obține cartea pentru meseria de tâmplar de mobile. Se atrage atențiunea, că ordinea specificată mai sus este strict obligatorie.

Președinte, Florin Onițiu.
Secretar, A. D. Manea.

CINEMA „ASTRA”

Azi și în zilele următoare

Premieră pe Țară

Premieră pe Țară!

Extra Super-Slagăr după „Monumentul Indian” de Thea von Harbon

Cu: La Jana — Kitty Jantzen — Fritz v. Dongen
Gustav Diessel

in

Tigrul din ESCHNAPUR

Regia celebrului Richard Eichberg.

Convocare

Membrii Societății pentru Profilaxia Tuberculozelor, filiala Brașov, sunt convocați în adunare generală ordinară pe ziua de Vineri 8 Aprilie a. c., orele 6 p. m. în sala Sfatului Orășenesc cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării. 2. Raportul Secretarului. 3. Raportul Doamnei Cassieră. 4. Citirea Bilanțului 1937. 5. Raportul Cenzorilor. 6. Descărcarea Comitetului de gestiunea sa pe anul 1937. 7. Raportul Medicilor. 8. Alegerea Comitetului pe o perioadă de 4 ani.

Comitetul.

Premilitare

Cu ocazia recrutării și încorporării la armată, s'a constatat că încă mai sunt tineri de 18, 19, 20 ani, care nu vin la însușirea premilitară.

Din această cauză, conform legii, părinții sunt amenințați, iar tinerii cari aveau dreptul la termen redus, sunt încorporați la trupe pe trei ani.

Părinții, rudele, patronii și autoritățile de stat și particulare, sunt rugate a îndemna pe tineri să vină regula la instrucție, și a ne face cunoscut pe cei ce se abat dela lege, pentru a fi aduși cu forța conform dispozițiilor date de Ministerul de Interne.

Inscrierile și informațiunile se fac zilnic între orele 8—12 la Subinspect. P. P. Municip. la fostul local al Poliției, în Piața Libertății.

DEALUL ZORILOR

vinuri selecte, garantat naturale, preferate de cunoscători

Se găsesc la Brașov, str. Gh. Barițiu Nr. 9. (Târgu Cailor) la

Bodegă.

510

24—0

Mi-am mutat atelierul meu de croitorie

din Str. I. G. Duca Nr. 16, tot în aceeași stradă la Nr. 144 unde voi executa tot felul de haine bărbătești după cele mai noi mode, precum și modificări de paltoane, pardesiuri și haine după plăcere.

Călcatul unui costum de haine cu lei 40

Execută cu prețuri convenabile croitoria bărbătească

ȘTEFAN MARKÓ

Str. I. G. Duca Nr. 144

Se primește un ucenic de familie bună la această croitorie.

133 4—4

Centenarul „Gazetei Transilvaniei”

de D. I. Cucu

— Sfârșit —

Rostul „Gazetei” se definește în câteva note ale lui Gh. Barițiu:

„Lățirea științelor și a cunoștințelor, împărțirea ideilor la toate clasele de oameni! strigă estăzi toate națiunile, toate stăpânirile cele înțelepte și părintești, — scria Gh. Barițiu și adăuga: mijloacele la acestea sunt cărțile, literatura, scrierile periodice lățite și propovăduite la toți. Nouă astea ne lipseau: iată că ni s'au dat și ni s'au dat atunci, când celelalte nații, cu noi împreună locuitoare, încă au ajuns să cunoască, cum că lumina și dezvoltarea ideilor unui popor, cum este al nostru, poate să-l pui în stare a contribui fizicește și moralicește la fericirea patriei, într'a cărui sân ne-am născut și ne hrănim”.

Iar mai departe, accentuând importanța etnicului în exprimarea gândurilor și simțirilor unui neam, Gh. Barițiu emite această judecată de o profundă actualitate după un veac dela formularea ei:

„Cu toții știu și pricep, cum că renașterea unei nații, pe o cale mai ușoară și mai scurtă nu este altfel cu puțință, decât prin înseși lucrarea și îmbogă-

țirea limbii și literaturii sale. La aceste să se dea sbor neimpiedecat și noi suntem scăpați de întunecime. Toate alte mijloace sunt nesigure și înșelătoare. Negreșit, că o limbă străină, o mașteră oricare, rău ne va hrăni. Dar dacă s'au afla cineva de părere, că „novele politicești pociu să cetesc cu mult mai bine în limbi străine”, unuia ca acesta i-aș răspunde, că acelea nu sunt scrise în interesul și amăsura trebuințelor Românului, căci fiecare trașe foc la oala sa și un străin nu scrie în limba românească, cu atât mai puțin în duhul românesc; un străin de ar fi înțeleptul înțelepților, cosmopolitul cosmopolitilor, nu cunoaște scaderile noastre, nu le simte pe acelea, prin urmare nici nu știe descrie mijloacele ajutoare.”

Barițiu avea 26 de ani când scria aceste adevăruri de foc. Abia ieșit din școală, gândul lui fusese să se facă popă, pe undeva într'un sat de pe Târnavă. N'avea nici-o pregătire pentru gazetărie și ca să ducă la bun sfârșit greaua sarcină ce-și luase, a scris, chiar dela început, lui I. Eliade-Rădulescu, cerându-i sfaturi și îndrumări. Eliade i-a răspuns la 24 Noem-

brie și a rămas în legături de corespondență și de mare prietenie cu Gh. Barițiu.

Era atunci același spirit dominant, în Transilvania, ca și Muntenia, și în Moldova. În Altarul istoriei românești se slujeau Sfintele Taine ale mântuirii spre libertate, spre independență și unitate națională. Aceasta era rostul pentru care apăruse la București „Curierul Românesc” al lui I. Eliade-Rădulescu, încă dela 1829 și la Iași „Albina Românească” a lui Gh. Asachi. „Gazeta Transilvaniei” a întârziat 9 ani, dar a trecut în al doilea veac al existenței sale, pe când cele două gazete din Principate s'au înecat în mișcarea dela 1848, premergătoare Unirii Principatelor. Iși îndeplinește misiunea. Dincolo de Carpați era ceva mai mult de făcut și lucru mai greu. „Gazeta Transilvaniei” a pregătit, strecurându-se sub ochii celor doi cenzori, un ungar și un sas, cugetul nației pentru sguduitoria hotărâre de pe „Câmpul libertății” de lângă Blaj și pentru eroica înclăștare a moșilor lui Avram Iancu din Munții Apuseni. Încă dela al zecelea număr al „Gazetei”, Gh. Barițiu prevestea evenimentele ce aveau să se producă peste un deceniu, scriind: Să facem tot ce ne stă în putință, ca ziua cercării să nu-i afle pe români fără ulei în lampă, rătăcind pe câmpuri”. Și nu i-a aflat. Dar rezoluția n'a revolyat postulatele ideii naționale româ-

nești în Transilvania. Le-a trezit și le-a afirmat numai. „Gazeta” și-a reluat la 1850 apariția, după o suspendare silnică, sub direcția și în editura lui Iacob Mureșanu, care împreună cu Andrei Mureșanu, fusese până atunci numai colaborator. Lui Gh. Barițiu nu i s'a mai îngăduit să o scoată; a rămas însă mentorul și colaboratorul ei cel mai de preț, până la 1878, când „Gazeta Transilvaniei” a trecut sub conducerea lui Aurel Mureșanu, fiul lui Iacob Mureșanu, Gh. Barițiu fiind chemat la Sibiu ca secretar al Astei. Și a continuat să poarte făclia, luptând la consolidarea cuceririlor de egală îndreptățire pentru națiunea română ale Dietei dela Sibiu, protestând împotriva mistificărilor Dietei dela Cluj, îndrumând paralel cu acțiunea celui dintâi comitet național român, pe care îl inițiasse vrednicul și prea puțin cunoscutul om politic al Ardealului, Ilie Măcelaru, la 1869, rezistența românilor ardeleni împotriva pretențiilor maghiare de încorporare a Transilvaniei la Ungaria. Sub conducerea lui Aurel Mureșanu „Gazeta Transilvaniei” a atins apogeul autorității și al misiunii sale istorice. Dela 1884 a devenit cotidian și organul oficial al partidului național român, care luase ființă la 1881 în adunarea dela Sibiu, ca rezultat logic al comitetului dela Mercurea în fruntea căruia se află Ilie Măcelaru. Existența politică a Ar-

dealului românesc se definea astfel în conturile precise ale organismului, care avea să se încununeze cu proclamația de unire dela Alba Iulia, din 1918.

Un veac de glorioasă faptă românească încheie „Gazeta Transilvaniei”, și alt veac începe modesta foaie ce se compune acum pe indelete, cu suflet mult și curat, dar puține mijloace materiale, în redacția din piața mare a Brașovului, pe care i-a dăruit-o truda Mureșenilor. În paginile ei de cronică bătrânească, fără prihană, s'au încredințat pentru veșnicie, toate fazele eforturilor românismului, pentru o Românie, una și nedespărțită. E acolo un teaur viu de bună, utilă, mântuitoare de suflete gazetărie românească, pe care nu se cuvine să-l dăm uitării și cu atât mai puțin să se prăpădească, fără folosință, acum când românismul năzuiește spre o nouă viață, de însoțite orizonturi.

Contabil cu practică angajează Banca Învățătorilor din Brașov.

Ofertele se vor înainta pe adresa băncii, str. Alex. Vaida Voievod Nr. 3, la Școala primară Nr. 1 mixtă, 142 3—3

De închiriat imediat casele Chiriacescu din Baciu Nr. 18. Doritorii se vor adresa: Academia Română București, Calea Victoriei 125. 159 2—2

ADRESA**NOUĂ****Tâmplărie
GYÖNE**

Str. Spitalul
Militar Nr. 7
Telef. 9-05

1—1

Primăria Municipiului Braşov

Nr. 11009/1938.
Serv. economic**Publicație de licitație**

Pentru aprovizionarea serviciilor Primăriei cu imprimările necesare în anul bugetar 1938/39 se va ține în ziua de 14 Aprilie 1938, ora 12, la Primărie o nouă licitație publică în conformitate cu dispozițiile art. 88—110 din L. C. P.

Garanția provizorie este de 5 la sută din valoarea oferită. Caetul de sarcini și tabloul imprimatelor, se pot vedea la serviciul economic al Primăriei.

Braşov, la 28 Martie 1938.

Primar,
Lt.-Col. V. NanuSecretar general,
V. Voicu

În conformitate cu originalul
p. Expeditor, Cucu
180 1—1

STOFE PENTRU**BARBAȚI****ȘI DAME****mantouri pt. dame
trench-coaturi**

de calitate bună, în mare asortiment, prețuri convenabile în magazinul

ACS GHEORGHE**BRAȘOV**

Str. Regele Carol 10

154 1—5

Pericol de moarte

este urmarea întrebunțării unui preservativ de calitate inferioară: Deci atențiune! Întrebuințați numai Brillant-Extra-Primisima și Luxus-Silken-Finest.

14 4—0

Primăria Municipiului Braşov Nr. 11088/1938
Serv. economic.**Publicație de licitație**

Pentru procurarea alimentelor necesare Ospiciului de Infirmități al Municipiului, pe exercițiul 1938/39, se va ține în ziua de 16 Aprilie, ora 12, la Primăria Braşov, a doua licitație publică cu oferte închise, sigilate și timbrate în conf. cu art. 88—110 din L. C. P.

Garanția provizorie va fi de 5 la sută din valoarea furniturii. Condițiile detaliate se pot vedea la Oficiul de Ocrotire al Municipiului, Str. Hirschler Nr. 1.

Braşov, la 28 Martie 1938.

Primar,
Lt.-Col. V. NanuSecretar general
Dr. V. Voicu.Şeful Serviciului,
Th. Stinghe.

În conformitate cu originalul
p. Expeditor, Cucu
181 1—1

**Cine nu e
duşmanul
banului său**

acela nu cumpără până
nu se convinge că

HAINE**PALTOANE****STOFE**

trainice și frumoase pt.
BARBAȚI

DAME ȘI

COPII
se pot procura la
noi mai ieftin

„RECORD“

BRAȘOV Tel. 11-72

Str. Regele Carol 1

153 1—10

Primăria Municipiului Braşov

Nr. 8527/1938.
Serv. economic**Publicație de licitație**

Pentru procurarea sticlei necesare pentru geamurile autobuzelor comunale pe anul financiar 1938/39 se va ține în ziua de 15 Aprilie 1938 ora 12 o licitație publică în conformitate cu disp. art. 88—110 din L. C. P.

Valoarea furniturii este de lei 41.700.

Garanția provizorie este de 5 la sută din valoarea ofertei. Caetul de sarcini și orice informațiuni se pot primi la Serviciul Întreprinderilor comunale.

Braşov, la 22 Martie 1938.

Primar,
Lt.-Col. Victor Nanu.Secretar general
Dr. V. Voicu

În conformitate cu originalul
p. Expeditor, Cucu
174 1—1

Teren de vânzare 1200 m. p. 12 m. fațedă strada Plevnei, 18 lăpăt de restaurantul Bojan lângă gara Suburbii a se adresa la ziar sau Gheorghe Roșculeț, Satulund. 132 4—0

DUMITRU**NOIAN**

Antreprenor
constructor

Braşov

Str. Oct. Goga, 62.

160

2—0

Primăria Municipiului Braşov

Nr. 7827/1938
Serv. economic**Publicație de licitație**

Pentru procurarea articolelor de vopsitorie necesare autobuzelor comunale se va ține în ziua de 19 Aprilie 1938 ora 11 la Primăria Braşov, o licitație publică în conformitate cu disp. art. 88—110 din L. C. P.

Valoarea furniturii este de circa lei 94.200.

Garanția provizorie este de 5 la sută din valoarea ofertei.

Caetul de sarcini și orice informațiuni se pot primi la Serviciul autobuzelor comunale.

Braşov, la 16 Martie 1938.

Primar,
Lt.-Col. V. NanuSecretar general,
V. Voicu

În conformitate cu originalul
p. Expeditor, Cucu
170 1—1

Primăria Municipiului Braşov

Nr. 8.044/1938
Serv. economic.**Publicație de licitație**

Pentru procurarea a două pompe de benzină electrice pe seama autobuzelor Comunale se va ține în ziua de 19 Aprilie 1938 ora 12, la Primăria Braşov, o licitație publică în conformitate cu disp. art. 88—110 din L. C. P.

Valoarea furniturii este de circa Lei 240.000.

Garanția provizorie este de 5 la sută din valoarea ofertei.

Caetul de sarcini și orice informațiuni se pot primi la serv. Întreprinderilor Comunale.

Braşov, la 18 Martie 1938.

Primar,
Lt.-Col. Victor Nanu.Secretar general,
Dr. V. Voicu.

În conformitate cu originalul
p. Expeditor, Cucu
173 1—1

În lipsa locului de înmagazinare, pe timp de TREIZECI ZILE, acordăm MARI REDUCERI DE PREȚURI la mobilele noastre!

Uniunea MAEȘTRILOR

TÂMPLARI Braşov

Str. HIRSCHER, 9 etaj I

150 3—4

Telefon 9-86.

Cum se poate câștiga**1 milion?**

De obicei într'o afacere, pentru a realiza un câștig oarecare trebuie investit un capital însemnat.

Totuși există posibilitatea de a câștiga un milion numai cu 200 lei.

Jucați la Loteria de Stat și vă veți convinge. Așa au făcut atâția jucători, cari astăzi sunt oameni fericiți.

Secretul participării la jocul Loteriei este complet asigurat.

Tragerea clasei a III-a

la

15 Aprilie 1938

169 1-1

Deschid

Luni 4 Aprilie, str. Voevodul Mihai Nr. 28
sub firma

S. IPSEN

un

magazin de încălțăminte

Specialitatea mea, fabricatele fostei renumite fabrici DERMATA garantează că voi putea satisface clientela mea.

Dr. SIEGFRIED IPSEN

155 2—2

Tren special de PAȘTE

la

BUDAPESTA

Fără pașaport și vize consulare.

21—26 Aprilie 1938.

BRAȘOV—BUDAPESTA și înapoi Lei 1960.

Ultim termen de înscriere:

Vineri 15 Aprilie 1939.

Înscrieri la agențiile:

Wagons-Lits | Cook și Europa

Braşov

182 1—1

De închiriat una garsonieră: antreu, cameră, baie. Str. G. Baiulescu 17. 13 5—0

„Gazeta Transilvaniei” să nu lipsească din nici o casă românească.

Eri a început vânzarea noastră de Paști**GEORG FOITH & Co.**

Strada Regele Carol (fostă vămii) Nr. 22

156 1—1

Un minister al economiei naționale

Ministerul de Agricultură și Comerț va fi transformat în cadrul în ministerul economiei naționale și va îngloba acli Banca Națională, industria, comerțul, cooperarea precum și toate celelalte instituții de credit la care participă statul, direct sau indirect.

Cronica agricolă

CULTURA LUCERNEI

— Pentru agricultorii din Țara Bârsei —

Pentru agricultorii din Țara Bârsei, cari se ocupă și cu creșterea vitelor de rentă sau de muncă, vom scrie mai jos câteva considerații referitor la cultura lucernei.

Lucerna nu trebuie să lipsească din nici o gospodărie, căci este necesară pentru completarea hranei vitelor atât în timpul verii cât și iarna. Ea este planta binecuvântată de providență mai ales pentru regiunile secetoase și formează cel mai bun furaj verde din cele cunoscute. Cultura ei în cadrul gospodăriilor agricole, denotă o plugărie înaintată. Ea este cea mai rentabilă plantă cultivată, deci, sub nici un motiv nu trebuie să o neglijezi. Americanii zic pe drept cuvânt că: „Lucerna este zestrea naturii pentru omenire”. Astăzi nu mai este admis nici unui gospodar serios, să-i lipsească această plantă din gospodărie și mai ales dela hrana zilnică a porcilor, pasărilor etc.

Țara noastră a ajuns să exporte zece de vagoane cu sămânță de lucernă, tocmai în țările de unde importam noi acum câțiva ani. Pentru ca să se păstreze această situație, trebuie ca fiecare agricultor să ție seamă de anumite reguli absolut necesare pentru reușita culturilor de lucernă și trifoi.

Lucerna, pe lângă că este o plantă rentabilă ea aduce și alte foloase agricultorilor, și anume că îmbogățește pământul în azot, care este un bun îngrășământ pentru pământurile din Țara Bârsei.

Vegetația lucernei durează în terenurile nisipoase 6—10 ani sau poate mai mult. Când nu durează decât 4—5 ani înseamnă că nu este bine cultivată. Lucerna are o rădăcină ce se adâncește în pământ până la 10 m. uneori, deaceia ea poate trăi destul de bine în regiunile secetoase. În pământurile umede reci, acide, argiloase etc. lucerna nu crește bine. Cele dintâi grij ce trebuie să le avem la cultura lucernei sunt:

1. Sămânța să fie pusă într'un pământ bine lucrat din toamnă, care în primăvară va trebui să mai fie lucrat cu cultivatorul, grapa și tăvălucul.

2. Sămânța să fie totdeauna procurată dela Camerele Agricole sau dela instituții care garantează curățenia seminții, ce trebuie să fie lipsită de cuscută (torțel).

3. Semănatul să se facă imediat ce s'a svântat pământul, iar adâncimea la care se pune sămânța să nu fie mai mare de 6—7 cm.

4. Cantitatea de sămânță la ha este de 25—30 kgr., iar distanța între rânduri de 15—18 cm.

5. Dacă lucerna se seamănă cu planta protectoare (ovăz, orz, etc.) atunci semănatul să nu se facă odată, ci lucerna se va semăna perpendicular pe direcția în care a fost semnată planta protectoare și mai la suprafață. După semănat se tăvăluște și apoi imediat se grăpează.

7. După fiecare ploaie și după orice coasă lucerna trebuiește grăpată energic și dacă se poate, să se dea cu prășitoarea mecanică.

8. Să se dea o mare atenție pentru combaterea parazitilor vegetali și animali pentru care scop se vor aviza la timp și organele de specialitate ale Camerei Agricole sau Serviciul Agricol.

9. Lucerna se va îngrășa cu gunoi de grajd bine fermentat din doi în doi ani. Gunoiul se va împrăștia uniform după coșire și mai ales înaintea ploilor sau toamna înainte de a cădea zăpada.

10. Cositul lucernei să se facă când e tânără — cel mai târziu în timpul înfloririi. Brazdele să fie subțiri pentru ca să nu fie nevoite ca să o întoarcem. Această lucrare ar prilejui pierderea frunzelor.

11. Recolta lucernei de sămânță să se facă la a doua coasă începând numai în al doilea sau al treilea an, altfel riscăm să pierdem toată cultura.

Un pogon de lucernă dacă este bine cultivat el poate aduce un venit brut de aproape 10—12.000 lei anual.

Ing. agr. Eugen Popovici.

Teatrul german la Brașov

Miercuri 30 Martie trupa germană a reprezentat opereta de Henberger „Opernball”

Cântăreții în frunte cu D-ra Ella Nikolaus și D-l Markus, cari au voci foarte frumoase, precum și D-ra Lesko dragălașă și vioale și-au dat toată osteneala să însuflețească opereta cam banală, care totuși are un libretto destul de amuzant. D-l Egon Bok, care este un comic distins, s'a prezentat cu un ballet foarte reușit.

Piesa polițistă „Str. Parcului 13” de Axel Ivers care s'a jucat Vineri 1 Aprilie este desigur una din cele mai reușite lucrări din acest gen.

În rolurile principale: D-ra Hartmann, femeia fatală în aparență, D-ra Fritsch, mondenă svăpăiată și elegantă, iar D-l Hartmann, în rolul pungașului nevinovat au fost extrem de simpatici D-l Schadi în rolul inspectorului a știtut să se puie cu mult talent în situația unui adevărat detectiv iar D-l Eitel a jucat pe amicul devotat, criminal din iubire, cu multă finețe ținând în același timp cu mult succes regia piesei.

V. B.

Cețiți și răspândiți „GAZETA TRANSILVANIEI” cel mai vechi ziar românesc

Convocarea

Adunării Generale a Sindicatului Presei române din Ardeal și Bănat

În vederea prevederilor statutare, convocăm prin această cea de a XVIII-a adunare generală ordinară a Sindicatului Presei române din Ardeal și Bănat, pentru ziua de *Duminică, 10 Aprilie 1938, 10 a. m.*, în localul Sindicatului din Cluj, Calea Mareșal Foch 23, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale și constatarea prezenței membrilor. 2. Darea de seamă a Consiliului și aprobarea gestiunii lui. 3. Propunerile Consiliului. 4. Discutarea și votarea bugetului pe anul 1938. 5. Primirea noilor membri. 6. Propuneri, comunicări și interpelări. 7. Alegerea noilor organe pentru conducerea Sindicatului.

În conformitate cu art. 39 din statute, dacă la prima convocare nu se întrunește numărul statutar de membri, adunarea generală se va ține în *Duminică următoare, 17 Aprilie 1938, fără altă convocare, la aceeași oră*, în același local și cu același ordinea de zi, cu orice număr de membri prezenți.

Din ședința Consiliului ținută la 20 Martie 1938.

Președinte,
Dr. A. Buteanu.

Secretar-general,
Teofil Bugnariu.

Impunerea salariilor

La ministerul de finanțe s'au întocmit toate proiectele și deceretele cari completează bugetul.

Între altele s'au fixat și nouile cote de impunere. Prin noua așezare salariile minime până la 750 lei lunar nu sunt impozabile.

Pentru salariile mai mari s'au fixat cote progresive în raport cu salariile.

Iată tabloul noilor impuneri: salariile până la 4.000 cu 4 la sută; dela 4.000—25.000 la 8 la sută; dela 25.000—35.000 cu 10 la sută; dela 35.000—50.000 cu 12 la sută; dela 50.000—100.000 cu 15 la sută; dela 100.000—150.000 cu 20 la sută; cele peste 150 mii lei cu 25 la sută.

Aceste cote se vor percepe și la tantieme, jetoane de prezență și orice fel de indemnizații.

Toate simptomele indispoziției mele: ca dureri de cap, membrele îngreunate, temperatură etc., mi-au dat să înțeleg că este vorba de o gripă. Am luat imediat tablete Togal. Am avut un efect minunat. În câteva ore am scăpat de toate!

Pentru REUMATICI, nevralgici, artritici, TOGAL este medicamentul ideal.

Togal

O cură cu tablete TOGAL e remediu ideal al reumatismului și nevralgiilor.

INFORMAȚIUNI

La Cernăuți a încetat din viață profesorul *Const. Isopescu-Grecu*, fost rector al univ. din Cernăuți.

Camera de Agricultură din Brașov a amânat distribuirea pomilor fructiferi pe Miercuri 6 Aprilie a. c.

Despre portul românesc în Țara Bârsei din punct de vedere științific, va conferența Marți în 5 Aprilie, ora 6 p. m., în aula liceului „A. Șaguna” aprecia profesoara d-ra *Luisa Netolicska*. Vor fi protecțiuni. Intrarea liberă. Atragem deosebita atențiune a publicului românesc asupra acestei interesante conferințe.

Chiriașii se vor muta la 29 Aprilie. Ministerul de justiție ținând seamă că Sf. Gheorghe cade în acest an în preajma sărbătorilor Paștelui și deci mutatul ar trebui să fie efectuat tocmai în timpul acestor sărbători, a stabilit printr'un decret, ca termenul de mutare a chiriașilor să se amâne pentru ziua de 29 Aprilie c., așa că anul acesta chiriașii nu se vor mai muta înainte, ci după Paște. Decretul respectiv apare în câteva zile.

Scolare. Comitetul școlar al liceului Dr. I. Meșotă Brașov convoacă pe membrii la adunarea generală ce se va ține în ziua de 3 Aprilie a. c., ora 10 a. m. în cancelaria școlii, pentru aprobarea contului de gestiune pe 1937—38 și aprobarea proiectului de buget pe 1938—39.

În cazul că nu se va întruni numărul legal de membri, adunarea se va ține în ziua de 10 Aprilie a. c. la aceeași oră, cu orice număr de membri prezenți. Președinte, *Nicolae Furnică*. Director, *C. K. Ionescu*.

Subinspectoratul Pregătirii Premilitare—Municipiului Brașov face cunoscut tinerilor premilitari, că sărbătoarea „Sădirei Pomilor” ce trebuia să aibă loc în ziua de 2 Aprilie a. c., se amână pentru ziua de 9 Aprilie (Sămbătă), pentru când se mențin aceleași dispozițiuni.

Aviz. Adunarea generală anuală a „Societății comercianților români din Brașov” se va ține Duminică 3 Aprilie 1938, la ora 3 după amiază în localul Casinei Române din Brașov.

Târgul de mostre din Breslau va avea loc între 4 și 8 Mai 1938, iar târgul de mostre din Plovdiv (Bulgaria) va avea loc între 25 Aprilie și 8 Mai 1938. Căile ferate bulgare acordă participanților la acest târg o reducere de 70%.

183 1—1

Nu cețiți gazete vrăjmașe intereselor neamului.

Donație pioasă. În loc de flori pe mormântul regretatului *Vasile Tanasiu*, comitetul Soc. Profilaxia Tuberculozei a donat suma de 1240 lei, pentru care s'a dăruit Românilor din Azilul Infirmilor 36 pachete cu diferite alimente, pentru care mulțumește *Administrația Azilului de Infirmi (Petcut)*.

O sărbătorire

Codlea-Brașov, 26 Martie

Notarii din plasa Bran au sărbătorit Sămbătă seara printr'un banchet pe d-l pretor *Dănilă Șerban*, titularul plășii Bran, cu ocaziunea trecerii d-sale la pensie pe ziua de 1 Aprilie 1938. Banchetul a fost dat la restaurantul „Cetatea Neagră” din Codlea luând parte pe lângă membrii familiei d-lui pretor, toți notarii din plasă împreună cu soțiile lor.

Cel dintâi toast a fost ridicat de notarul Ioan Magda din Codlea, în numele notarilor din plasă, arătând activitatea sărbătoritului pe terenul vieții administrative.

În numele comitetului de inițiativă a sărbătoririi a luat cuvântul notarul *Pompiliu Taus* din Țânțari, care a remarcat calitățile de priceput și oțelit funcționar administrativ a sărbătoritului în cei 40 de ani de activitate, fiind în repetate rânduri și prefect, subprefect și director-delegat al județului Brașov.

Tuturor le-a răspuns sărbătoritul.

Asistent.

Convocare

Societatea Junilor Brașoveni convoacă pe membrii să ia parte la adunarea generală ordinară, ce va avea loc Duminică 3 Aprilie 1938 ora 3 p. m. în localul Școlii Primare Nr. 3 din str. de Mijloc, la ordinea da zi fiind:

1. Inscrierea de noi membrii.
2. Raportul general de activitate pe anul expirat.
3. Raportul secretariatului.
4. Raportul caseriei.
5. Raportul cenzorilor.
6. Serbările de Paști și Troița.
7. Alegerea șerjilor.
8. Diverse.

Dacă adunarea nu va fi în număr, se amână conf. art. 27 din statute cu opt zile, când se va ține în același loc și oră, cu orice număr de membri.

Președinte: *Secret. gen.: Dr. Puiu Gh. Mureșan C-tin*
158 2—2

Cinstiți Biserica și Școala, cetățile de rezistență ale neamului, împotriva necredințioșilor și a celor ce urmăresc surparea proprietății, desființarea familiei și distrugerea tradiției și a libertăților tradiționale.

Jucați cu încredere la

LOTERIA de STAT

COLECTURA OFICIALA

Sediul Central: CLUJ, Str. Re. ina Maria Nr. 46

Brașov, Strada Voevodul Mihai 66.

Praful de presărat pentru copii HÖFER e cel mai bun

Croitoria P. STOICA

distins cu Diploma de onoare și Medalia de aur.
B r a ș o v, Strada Regele Carol Nr. 25. Etaj I.